

[Henry Christensen.]

gelse og administration af statens udgiftspolitik evner at fastholde den finanspolitiske målsætning. I denne henseende er adskilligt jo forsømt. Vi har haft store offentlige udgiftsekspllosioner, som vi i for høj grad har ladet komme bag på os.

Et led i en anden politik har fra venstres side været kravet om statsbudgetter, som rækker ud over det enkelte finansår, og som i højere grad tager udgangspunkt i de finanspolitiske, praktiske og fysiske forudsætninger. De skal samtidig sikre en rigtigere prioritering til gavn for løsning af de vigtigste opgaver. Vi har igennem den senere tid i princippet mødt stigende forståelse herfor fra regeringens side. Tilbage er en omsættelse i praksis. For mig var det en skuffelse, at man udsatte fremlæggelsen af det reviderede 3 års budget for anlægsudgifterne foreløbig til efteråret. Denne budgetlægning skal jo ikke blot være en opsummering af ønsker, men tjene til en bevidst afvejning mellem forbrug og investering såvel til offentlige som til private formål. Navnlige må, siger ekspertudvalget, som led heri foretages en bedre og mere langsigtet planlægning af hele den offentlige udgiftspolitik. Denne mere langsigtede planlægning skulle netop også befri os for de pludselige udgiftsnedskæringer, som ellers har været nødvendige, og som også nationalbankdirektøren forleden omtalte. Han anviste i stedet en reform, så de offentlige udgifter blev gjort variable. I hvilket omfang denne anvisning kan indarbejdes, tør jeg ikke sige. Måske en kombination af bedre planlægning med sekundære offentlige opgaver i reserve kunne imødekomme dette ønske.

Hertil kommer behovet for en mere effektiv udnyttelse af de offentlige midler. Ministeren er selv inde herpå. Jeg tror ikke, det er effektivt nok, således som arbejdet med effektivisering af statsadministrationen hidtil er foregået. Vi har tidligere peget på et organ, som uafhængigt af statsadministrationen kunne bistå folketinget her, en administrationsombudsmand.

Vi vil også gerne fremhæve den utilstrækkelige decentralisering, vi er nået til. Byrdefordeling og refusionssystem mellem stat og kommuner er andre stærkt fremhævede ting, og her vil jeg gerne pege på

to principielle betragtninger. For det første bør systemet sikre, at der er et klart, økonomisk virkende ansvar hos den decentraliserede myndighed, der træffer den lokale disposition. For det andet må vi samtidig sikre, at vi ikke får en skæv byrdefordeling, når det drejer sig om løsning af de opgaver, som vi herinde pålægger kommunerne eller forudsætter. Med tendens til voksende forskel i økonomisk evne mellem de forskellige kommuner trods sammenlægninger vokser betydningen af dette andet krav, og at kombinere de to hensyn vil derfor være den politiske opgave.

Hvad statens egne indtægter angår, forstod jeg, at hr. Erling Olsen mente, at jeg altid var bagefter. Jeg går ud fra, at det var januar, han tænkte på, og at det var det, han gerne ville kvittere for.

Det kunne i øvrigt være fristende med nogle skattepolitiske betragtninger netop i dag, den 31. maj — den dag, da det havde været muligt at nå til en løsning af de aktuelle skattepolitiske problemer både i henseende til merværdiafgift og i henseende til at sikre løsning på proportionalbeskatningsproblemet, samsbeskatning, formindsket marginalbeskatning og alt det, vi kunne have klaret uden at fortabe os ikke mindst i de teoretiske skattediskussioner, jeg forstår hr. Erling Olsen er en ivrig bannerfører for for tiden. Vi kunne ikke mindst med henblik på inflationsbekæmpelsen og opsparringen yderligere have øget erhvervenes og borgernes investeringsmuligheder.

Længe har man vel for øvrigt troet, at man gennem beskatning fik billigere ejendom og jord. Grundværdistigningsafgiften byggede på den tro, men blev fornuftigvis opgivet. Det vil være interessant, om vi også af bilagsmaterialet kan få oplysning om følgerne for priserne af grundstignings-skyldens bortfald. Jeg ved ikke, om ministeren kan sige os noget herom.

Derimod fandt ministeren det mærkværdigvis nødvendigt med et par bemærkninger om venstres stilling til de kommunale jordskatter, hvor det, vi tilsigter, er en afvikling af skat på produktionsmidlet dyrket jord. Må jeg sige til ministeren for det første, om han egentlig ikke tror, at beskatning af produktionsmidlet dyrket jord gør de heraf fremstillede varer dyrere, akkurat som beskatning af andre produk-